

[Diderichsen.]

for u-landene, der ønsker tilførsel af kapital, og forhåbentlig også nyttigt for det danske erhvervsliv, der gerne skulle ind på nye markeder; endelig kunne det også være nyttigt for vore bestræbelser på at øge vor u-landshjælp, denne gang på en lidt utraditionel måde ved et samvirke mellem offentlige myndigheder og private virksomheder. Vi kan da have den tilfredsstillende, at vi kryber endnu et trin op ad den lange stige til den ene procent, men denne gang dog væsentligt ved hjælp af private bidrag på forretningsmæssig basis. Vi er imidlertid glade for ethvert tag op ad stigen og vil gerne være med til straks at tænke på det næste.

Vi giver tilslutning til tanken om en industrialiseringsfond som en selvejende institution og finder, at ministeren her har undfanget en god idé. Anvendelsen af kaffetolden til dette formål kan vi også godkende. Vi finder, at ministeren har ret i, at denne ordning er gunstigere for u-landene i almindelighed, end en almindelig nedsættelse af kaffetolden ville være.

Ligesom andre ordførere vil jeg også gerne yde mit bidrag til at fastslå, at kaffemarkedet utvivlsomt er mættet herhjemme. Man kan bare tænke på de mange sproglige dannelser som morgen-, formiddags-, midt-, eftermiddags- og aftenkaffe for at blive klar over, hvilken rolle kaffen spiller i det daglige folkelige liv. Hr. Niels Matthiasen har omtalt mødekaffen. Jeg kunne have lyst til at føje til fra det kirkelige felt, at man spøgende kalder kaffedrikningen ved møder for det tredje sakramente.

Kaffefonden, om jeg så må sige, har endvidere den gode egenskab, at den ligesom kan tjene som en god anskuelsesundervisning, idet vore venner i udviklingslandene kan se den for sig som et synligt og håndgribeligt tegn på en realitet, der giver mulighed for at give dem støtte til den øgede industrialisering.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg i og for

sig kunne ønske, at man kunne gå videre ad den vej, som man her er slået ind på, og beder ministeren undersøge, om der ikke kunne gøres noget lignende ved andre varegrupper. Der blev nævnt tetolden, som jo blev afskaffet for et år eller to siden; den kunne man f. eks. genindføre og lade indtægterne flyde ind i kaffefonden, så den altså blev udvidet til ikke blot at være en kaffefond, men også en tefond.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne give lovforslaget min absolutte tilslutning.

Minister Hans Sølvhøj: Jeg vil gerne takke for modtagelsen af dette, det skal jeg gerne erkende, ret uortodokse lovforslag. Med en enkelt prægnant undtagelse har jeg forstået, at der i alt væsentligt kan ventes sympati i det forestående arbejde, som formodentlig skal finde sted i et udvalg, der nedsættes om dette lovforslag. Jeg deler hr. Niels Matthiasens syn, at vi næppe behøver at være bange for, at dette lovforslag vil lede til en udbytning af de tidligere kolonier; det er givetvis ikke sigtet, og hele den holdning, vi har både i den offentlige sektor og i den private sektor herhjemme til disse problemer, skulle garantere mod, at noget sådant skulle finde sted fra dansk side.

Hr. Per Federspiel var inde på, hvorfor de hidtil værende incitament er ikke har virket, altså hvorfor det private erhvervsliv i så begrænset omfang har interesseret sig for u-landsinvesteringerne hidtil, og hvorfor de lovgivningsinitiativer, der har fundet sted for at hjælpe det på glet, alligevel ikke har givet resultat. Det er formodentlig, fordi man er bange for den kommercielle risiko. Den dækning, man har fået hidtil via garantiordningen på op til 200 mill. kr., vedrører, hvad man udtrykkelig betegner som de tænkelige politiske risici, hvorimod det må erkendes, at de erhvervsgrene, de erhvervsforetagender, der kunne have sympati for effektiv u-landshjælp, med en vis grund har kunnet nære nogen kommerciel